

HORKUD »GOLUB« U FRANJEVAČKOJ CRKVI U
BJELOVARU

Prije 110 godina, 1887., osnovano je u Bjelovaru Hrvatsko obrazovno-obrtničko društvo »Graničar«. Ono je kasnije promijenilo naziv u HORKUD »GOLUB« (Hrvatsko obrtničko-radničko kulturno umjetničko društvo »Golub«).

Društvo danas broji oko 250 članova. Unutar njega djeluju: mješoviti pjevački zbor, folklorni ansambl i tamburaški orkestar, »Golubići« – mali pjevački zbor, ritmika i dječji folklorni ansambl.

Društvo je ovog proljeća dva puta nastupalo u franjevačkoj crkvi sv. Antuna u Bjelovaru.

* * *

Godine 1994. društvo je odabralo za svoga nebeskog zaštitnika sv. Josipa čiju zastavu dobiva ovoga ljeta. Njega posebno časti 19. ožujka. Mješoviti pjevački zbor društva već treću godinu, na taj dan, pjeva na sv. misi. Prvi puta je pjevao u crkvi sv. Terezije, a druga dva puta u franjevačkoj crkvi.

Ove godine pod misom zbor je izveo slijedeći program: *Misu u C na čast Kristu-svećeniku* Iv. Glibotića (samo kraće dijelove ordinarija, *Slavu* V. Glasnovića, za ulaz *Slavim te Gospode* J. S. Bacha, na prikazanje *Zanatlijo tihi* A. Canjuge, pod pričešću *O Bože, nisam vrijedan* J. Haydna i na kraju mise 'a cappella' *Signore delle cime* G. de Marzia.

Zborom je ravnala nastavnica glazbe Zdenka Didović, a na orguljama pratio o. Franjo Jesenović.

Mješoviti pjevački zbor, milinom svoga pjevanja i orgulje, makar skromne, ostvarili su divnu skladnost i razdragali Božji narod. Tako je svojim zborom HORKUD »GOLUB« dalo svečanu hvalu Bogu i dostojno proslavilo svoga nebeskog zaštitnika.

* * *

Na uskršni ponedjeljak, 31. ožujka, »Golubići« – mali pjevački zbor, tridesetak djece do 11 godina, pjevao je u franjevačkoj crkvi sv. Antuna.

»Golubići«, mali i mladi ljudi, osnovani ove školske godine, izveli su raznoliki program. Nekoliko šansona: *Kličimo Uskrs-lom*, *Majci Božjoj* i *Kriste u tvoje ime*. Nekoliko dječjih popjevaka o dragim im životinjama: mački, cvrčku, božjoj ovčici i golubu. Na kraju su izveli popijevke *Zagrebu* i *Kraljice neba*.

Te su uskršne večeri »Golubići« – zalog budućnosti, lijepo primili vjernici, a napose roditelji, uz sve nedostatke programa i izvođenja.

Program je s djecom spremila nastavnica glazbe Ruža Milić sa sinom Tomislavom, ministrantom i krizmanikom, koji je male pjevače pratio na elektronskom pijaninu.

Najljepše je i najsimpatičnije bilo vidjeti ih. Želimo im da rastu i usavršavaju se!

Franjo Jesenović

KONCERT U CRKVI SV. KATARINE U ZAGREBU

U subotu 15. ožujka 1997. održali su koncert u crkvi sv. Katarine umjetnici: Branka Beretovac, sopran, Mirela Brnetić, mezzosopran, Mirta Pandurić-Kudrna, orgulje. Izvodili su djela J. S. Bacha, G. F. Händela, G. B. Pergolesija i drugih.

K.

SPLIT

BLAGDAN SV. DUJE I GLAZBA

Koncertnu devetnicu u čast sv. Dujma u splitskoj Prvostolnici otvorio je 28. travnja ove godine mandolinski sastav "Sanctus Dominio" sa svojim neumornim umjetničkim voditeljem Vladimirom Lukasom. Oni su izveli djela Bacha, Mozarta, Dvořáka i Bajamontija. Zatim su slijedili ostali cjelovečernji koncerti devetnice.

Koncert Hvalimire Bledšnajder privukao je pozornost javnosti možda ne u broju koji smo priželjkivali, ali svakako u broju kakav odgovara trenutačnim splitskim standardima. Značaj toga koncerta je tim veći s obzirom da je ugledna zagrebačka orguljašica po prvi put gostovala u splitskoj katedrali, a jamačno i u Splitu. U svakom slučaju spomenuti koncert ostat će u trajnijem pamćenju onima koji su ga pratili. Tome je najviše doprinijela sama umjetnica koja je nenametljivo, ali s dosta duha i umješnosti kreirala raspoloženje kakvo odgovara značaju sakralnog prostora i nastupajućem svečanom obilježavanju blagdana sv. Dujme.

Dobru odliku njenog programa činila je spretna sveza glazbenog nasljeđa s djelima suvremenika. Kod toga je posebno imponiralo to što je umjetnica spretno i znalački u svoj program ukomponirala djela hrvatskih skladatelja Franje Dugana (*Toccata u g-molu*), Mate Leščana (*Surrexit Christus hodie*, tema s varijacijama) i Anđelka Klobučara (*Partita za orgulje*, na napjeve *Pavlinke pjesmarice*), te ih pred javnost iznjela u punoj njihovoj osjetljivosti. Dakako, u mjeri koliko su ti predloži zahtijevali, umjetnica je uspješno realizirala i one tanane nijanse kao i mjesta puna uskovitlanosti i dramske napetosti. Sve je to dopunila biranim kolorističkim vrijednostima, lišenih suviše pompoznosti, ali dovoljno efektinim i prilagodljivim mjestu na kojem su uporabljeni.

Općenito uzevši program što ga je za ovu prigodu pripremila gošća iz Zagreba bio je podijeljen u dva bloka. U prvom je bilo predstavljeno 7 naslova iz nasljeđa baroknih majstora: T. Albinonija, D. Zipolija i J. S. Bacha. Možda i zbog prirode glazbala na kojem je svirala, Hvalimira Bledšnajder je odabrala uglavnom svjetlije i lirskije registre, želeći možda time dočarati jedinstvenu ugodajnost toga vremena. Međutim, kod toga nije propustila iznijeti na svjetlo osobitosti stila svakog od spomenutih majstora. U drugom bloku svojega programa težište je stavila na djelima ranije spomenutih hrvatskih autora, među koje je interpolirala profinjeno djelo *Incantation pour un jour Saint Jean* Langlaisa. Na kraju službenog programa izvela je maštovitu *Cathedral suite* Gordon Younga s punim osobnim ushitom, što je dakako izazvalo oduševljenje publike i iznudilo dva dodatka.

Prema novostvorenoj tradiciji, u nizu od 8 koncerata koliko ih se obično priredi u katedrali pred blagdan sv. Dujma, jedan cjelovečernji program redovito priređuje aktualna orguljašica u katedrali s. Mirta Škopljanac-Mačina. Tijekom godina upornog i samozatajnog rada s. Škopljanac-Mačina stvorila je stalnu publiku koja s iskrenom naklonošću i simpatijama podržava njena umjetnička nastojanja. Dakako, to je rezultat pedantnosti s kojom pristupa izgradnji i realizaciji svakog projekta, kroz koji bez izuzetka uvijek u središte postavlja nekoliko djela hrvatske glazbene baštine. Za ovu prigodu posegla je za *Sonatama* iz opusa Julija Bajamontija. Istina, te tri durske minijature od ranije ima na svome repertoaru, ali

uvijek iznova traži i nalazi rješenja koja ih čine tako bliskima i prilagodljivima duhu našeg vremena. Punoj mjeri to se odnosi na suptilno raščlanjivanje svakoga pojedinačnog predloška, pronalaženje dodirnih sveza između svakoga od njih kroz odmjerenost i precizno postavljena registarska obojenja. Iznad svega treba upozoriti na dosljednost u oslikavanju stilskih i estetskih zakonitosti spomenutih radova. S navedenim djelima u punoj mjeri korespondira *Concerto a flauto traverso* nepoznatog autora za solo orgulje, za koje se u nizu skladateljsko-tehničkih postupaka može naći dosta bliskosti s Bajamontijevim radovima. Valjat će, dakle, spomenuto djelo podvrći detaljnijoj analizi, temeljem čega će se možda utvrditi da je to jedno u nizu neatribuiranih Bajamontijevih skladbi. U skupinu djela s istim stilskim značajkama spada i *Sonata con Ripieni e Flaut* B. Galuppija, što ju je s. Mirta Škopljanac-Maćina izvela s puno poleta i svježine.

Pretežit dio programa činila su djela koja u sebi sadrže značajke barokne epohe. To se odnosi na orguljske radove: J. Pachelbela, G. Frescobaldija, D. Buxtehudea, J. S. Bacha i J. Walthera, za koje se s. Mirta Škopljanac-Maćina zauzela cijelim svojim umjetničkim bićem. Takav, u osnovi kreativni odnos prema preuzetim zadacima, publika je obilno nagradila.

Skladan odabir solista-orguljaša i glazbenih sastava što su se iz večeri u večer izmjenjivali u programu devetnice sv. Dujma u splitskoj katedrali, svakako je bio od presudne važnosti na ukupna kulturna zbivanja kako za trajanja večernjih misa, tako isto i na koncerte koji su se nakon toga odvijali. Na početku spomenutoga koncertnog niza javio se *Mješoviti pjevački zbor župe Gospe Fatimske* pod ravnanjem s. Pavle Njegovec, a već slijedeće večeri *Mješoviti akademski zbor Ivan Lukačić* pod autoritativnim vođenjem prof. Josipa Veršića. Iako se priredivač rukovodio načelom da se svaki solist ili ansambl predstavlja cjelovečernjim programom u okviru jedne večeri, određeno odstupanje nastupilo je s predstavljanjem vokalnog ansambla *Chorus Spalatensis* i *Mješovitog zbora KUD-a Aspalathos*, koji su ravnopravno dijelili program samo jedne večeri. Zbog svega toga koncert je trajao duže nego je bilo uobičajeno, a glazbeni domašaji oba ansambla bili su na razini optimističkih očekivanja. Iako Chorus Spalatensis u posljednje vrijeme nema stalnoga umjetničkog voditelja, dogodilo se da je za ovu prigodu dio programa pripremio i realizirao pod upravom Nikole Buble. Odnosi se to na predstavljanje *Messa pastorale* G. Bozzottija, koja je većim dijelom izvedena za trajanja mise, a samo *Credo* u okviru koncerta. Ostatak koncertnog programa upotpunili su uglavnom moteti i slične po formi skladbe crkvene ugodajnosti od J. Bajamontija, Š. Marovića, A. Vidakovića i B. Papandopula. Njihovo je izvođenje krasila intonativna stabilnost, dobra uskladenost i uigranost, što je u punoj mjeri podržavala Rozarija Samodol za orguljama.

Mješoviti zbor KUD-a Aspalathos pod ravnanjem Tomislava Veršića iznenađuje svojom pribranošću i svježinom tumačenja. Radi se, naime, o omladinskom zboru koji primjerenom upornošću svojega voditelja stalno napreduje i pridobija povjerenje. Njihov program sadržavao je prilično zahtjevna djela iz opusa A. Markovića, G. P. Palestrine, Q. Gasparinija, T. L. Victorije, J. S. Bacha i A. Brucknera. Svojevrstu dopunu službenog programa činile su dvije crnačke duhovne skladbe, koje je zbor izveo raspjevano, kako to odgovara njihovom uzrastu i temperamentu.

G. Z. Brodosplit je slično kao i Chorus Spalatensis svoj koncertni program u potpunosti ispunio djelima hrvatskih skladatelja. Njihovo tumačenje krasila je smirenost i puna koncentriranost. U uvodu su predstavili već standardna djela iz

svojeg repertoara, kojima nije nedostajalo niti elegancije niti pjevačkog zanosa. Odnosi se to na skladbe V. Lisinskog, J. Gotovca, B. Papandopula i aktualnog zborovode Vlade Sunka. Drugi, a ujedno i zaključni blok činila su djela Krste Odaka, koja su za ovu prigodu doživjela premijerno izvođenje: *Jerusalem surge*, *Svrši stopi moje*, *Ispovjedam se i Hvali duše moja*. Spomenuta djela su bila izvedena iskrenim nadahnućem. Zasluge za taj interpretativni uzmah treba pripisati nenametljivom zborovodi Vladi Sunku, kojemu je za orgulja asistirao Jakša Darlić.

Već duže vrijeme *Katedralni zbor sv. Duje* u Splitu spada u red najcjedenijih crkvenih zborova u Hrvatskoj. Time je zapravo obnovio veliki ugled i priznanje što ga baštini od sredine XVIII. do početka XIX. stoljeća, kada se o njemu govorilo kao o najboljem zboru u Dalmaciji. Samo rijetke su osobe isticale da je po vrijednosti svojim domašaja ravan najcjedenijim crkvenim zborovima u susjednoj Italiji. To je doba kada su kapelničku službu u splitskoj katedrali obnašali don Benedikt Pellizzari i dr. Julije Bajamonti. Nimalo slučajno, današnji nositelj povijesnog kapelničkog naslova don Šime Marović svim silama se trudi na oživljavanju baštine svojih slavni prethodnika. S rijetkom upornošću i dosljednošću on je kroz posljednjih 5 godina prostudirao i adaptirao za postojeći zbor priličan broj djela starih splitskih majstora i oživio ih na najbolji mogući način. Plod takvih nastojanja čini i zadnji koncert što ga je upriličio pred blagdan splitskog patrona sv. Dujma.

Da je kojim slučajem iz uvodnog dijela programa spomenutog koncerta izostavio djela L. da Victorije i G. P. da Palestrine moglo se je govoriti o retrospektivnom koncertu posvećenom stvaralaštvu isključivo splitskih kapelnika. Jer, sve što se izvodilo nakon djela tih autora u osnovi pripada fundusu splitske crkvene baštine. Prema rasporedu što ga je Marović kreirao, prvi poznati počeci domaćeg figuralnog stvaralaštva ogleđaju se kroz sačuvana djela fra I. M. Lukačića i T. Cecchinija. Te slojeve baštine Katedralni je zbor izveo produhovljeno i zanosno. Slične atribucije mogu se pripisati izvođenju triju zbornih brojeva iz Bajamontijeva oratorija *Prijenos sv. Dujma*. Međutim, pravo iznenađenje i oduševljenje je nastupilo izvođenjem 6 djela iz zaboravljenog Pellizzarijevog opusa. S jedne strane iznenadila je svježina i kvaliteta Pellizzarijevih radova, a s druge strane iskrena zauzetost dobro pripremljenog zbora za oživljavanje djela zaboravljeno i potcijenjeno autora. Zbor je, naime, prilikom tumačenja Pellizzarijevih radova pokazao odnjegovanu pjevačku kulturu, osjećaj za mjeru i stil, te neočekivanu fleksibilnost posebice kod vještog i preciznog dočaravanja osjetljivih koloratura. S viškom snage i uzbudjenosti na završetku koncerta predstavljen je ulomak *Sveti Dujme* don Šime Marovića. U spomenutoj koncertnoj produkciji uz zborovodu su se istakli s. orguljašica Mirta Škopljanac-Maćina i solist Joško Alajbeg.

Miljenko Grgić

Rukopisi za Sv. Ceciliju broj 3/1997.
primaju se u Uredništvu
do 15. rujna 1997. godine.

Uredništvo